

Bijeenkomst 8 – 8 juli 2019 – ondernemers/belangengroepen/
verenigingen – Locatie gemeentehuis Epe

“Meepraten op basis van gelijkwaardigheid”

EPE - Meepraten over besluitvorming. Niet móeten, maar samen iets willen bereiken. Meer empathie. Communicatie toespitsen op de doelgroep. Ook tijdens het laatste gesprek in de reeks van acht over inwonerparticipatie geven de genodigde burgemeester Hans van der Hoeve weer een aantal bruikbare tips en adviezen. Actieve communicatie en inwonerparticipatie krijgt immers een impuls, zo staat in het coalitieakkoord. Er is extra geld voor vrijgemaakt. “Soms gaat het al goed, soms kan het nog beter. Hoe dan? Daar ben ik naar op zoek”, aldus de burgemeester.

Voor alle andere bijeenkomsten ging de burgemeester de diverse wijken en dorpen in zijn gemeente in. Waarom hij? Communicatie & Inwonerparticipatie behoren tot zijn takenpakket. In het gemeentehuis praat hij met een vijftiental vertegenwoordigers van buurt-, sport-, ondernemers- en belangenverenigingen. Een gemêleerd gezelschap. Meer mannen dan vrouwen, dat wel.

Andere gemeenten

De burgemeester legt uit dat inwoners nauwer betrokken willen zijn bij wat er speelt in hun gemeente. Ze kiezen eens in de vier jaar een nieuwe raad die hen vertegenwoordigt maar dat wil zeker niet zeggen dat hun expertise en ideeën tussentijds geen toegevoegde waarde hebben. Integendeel, zo legt hij uit. Een van de toehoorders onderbreekt de burgemeester. Of hij vooraf wat mag vragen. “Heeft de gemeente Epe ook gekeken hoe andere

gemeenten in ons land met inwonerparticipatie omgaan?” Dat is het geval. Overal in Nederland is men met dit onderwerp bezig, zo weet de burgemeester. “We gaan regelmatig naar conferenties en bezoeken andere gemeenten, en zij ons, om van te leren.” Een ander steekt zijn hand op. “U gaat binnenkort met pensioen, wat gebeurt er dan met deze resultaten?” De burgemeester kan een glimlach niet onderdrukken. Goede vraag, zo geeft hij toe. “De adviezen die ik heb gekregen op de bijeenkomsten worden gedeeld met de raad. Later volgt een actieplan.” Na een voorstelronde verzoekt de burgemeester de aanwezigen om reacties. “Wat vindt u van de manier waarop Epe u bij allerlei zaken betreft? U kunt alles zeggen, zolang we maar respectvol naar >>>

Beste inwoner van de gemeente Epe,

Hartelijk dank voor uw bijdrage aan het gesprek over inwonerparticipatie. Zoals beloofd, krijgt u hierbij een verslag van het gesprek bij u in de buurt. Ook hebben we de belangrijkste adviezen van de avond op een rij gezet. Wij gebruiken uw adviezen om onze manier van werken te verbeteren. U krijgt op een later moment te horen hoe we met uw adviezen willen omgaan. We zullen dat op een slotavond op 9 september bespreken. U krijgt hiervoor nog een uitnodiging. Samen kunnen wij onze gemeente leefbaarder maken, door mee te praten en mee te doen. Zo bouwen wij aan een fijne toekomst!

Hans van der Hoeve
burgemeester gemeente Epe

elkaar blijven.” De aanwezige ondernemers zijn positief over de communicatie en samenwerking met de gemeente op het vlak van economische zaken. Minder goed te spreken is iemand over hoe stichtingen en verenigingen in contact staan met de gemeente. “Die mensen willen ook dingen gedaan krijgen, maar ze lopen soms tegen een muur aan. Dat levert frustraties op. Ik heb het gevoel dat het uitmaakt met welke vertegenwoordiger van de gemeente je te maken hebt.”

Hospitality en empathie

Een vrouw zou willen dat de raadsleden zich wat meer laten zien. Een man doet een duit in het zakje: “De gemeente moet weer nieuwsgierig worden naar de samenleving, naar wat er speelt.” Hospitality mist een ander als hij het gemeentehuis binnenloopt, en “Zorg voor empathie, verplaats je in een ander.” Het aanstellen van gebiedsregisseurs is volgens velen een juiste zet.

De burgemeester vindt dat het tijd is voor de participatieladder, een bord van pak 'm beet een meter hoog. Er zijn vijf treden te zien. De laagste trede staat voor 'informeren'. De gemeente legt haar inwoners via diverse communicatiekanalen uit wat ze gaat doen. Iets hoger is 'raadplegen'. 'Epe Spreekt', het online burgerpanel, noemt de burgermeester als voorbeeld. Dan volgt 'adviseren'. De gemeente gaat over een onderwerp met de mensen in gesprek. Op zoek naar een oplossing. 'Coproducteren' is de vierde trede op de participatieladder. We willen samen iets bereiken, hoe gaan we dat doen? Als voorbeeld noemt de burgemeester de Hezebrink in Emst. Helemaal bovenaan de ladder prijkt 'meebeslissen'. Dat is bijvoorbeeld mogelijk bij het kiezen in een buurt voor een speeltoestel. De gemeente stelt geld beschikbaar en geeft kaders aan. De buurtbewoners bepalen. “Ik heb een heel ander beeld bij 'meebeslissen', zegt een vrouw. “Een bindend referendum bijvoorbeeld. Dan beslis ik echt mee. Dat had prima gekund bij het afvalplan.”

Grondstoffenplan

Over dat veelbesproken grondstoffenplan wil de burgemeester wat kwijt. “We zijn een paar jaar geleden begonnen met 'raadplegen'. Hij wijst naar de tweede trede. “Er was geen belangstelling voor de >>>

Vijf belangrijkste adviezen inwoners aan gemeente

1. Communiceer per doelgroep, met het juiste middel en de juiste toon en taal. Geef vooral aandacht aan hoe je jongeren bereikt (instagram, onderwerp dichtbij, taalgebruik).
2. Leg uit hoe je tot keuzes bij participatie komt. Waarom is er gekozen voor een bepaalde trede op de participatieladder, wie zijn de belanghebbenden, wat is het traject?
3. De wens is om hoger op de participatieladder mee te doen. Per fase kan zelfs nog worden opgeschoven. Bijvoorbeeld raadplegen of adviseren voor lange termijn onderwerpen en meer co-productie door samenleving en gemeente verder in het proces.
4. Gebruik belangenverenigingen als filter.
5. Werk aan de houding van ambtenaren en bestuurder. Niet 'we móeten de inwoners betrekken, maar we willen de inwoners betrekken'. Wees nieuwsgierig, verplaats je in een ander (empathie) en durf te praten met inwoners.

informatieavonden die we hadden georganiseerd. De wethouder kwam vervolgens met een plan. De raad wilde dit eerst uitproberen. Oene en Vaassen werden gekozen als pilotgebieden. Toen de inhoud, omvang en impact van het plan duidelijk waren, stond iedereen op zijn achterste benen. Vervolgens zijn de pilots stopgezet en zijn we met de mensen gaan praten. En zitten we dus hier, bij 'adviseren'. Hij kijkt naar de participatieladder. "Met de kennis van nu hadden we het wellicht anders gedaan", voegt hij nog toe. De burgemeester krijgt steun van een man: "Ik ben zeer benieuwd of de uitkomst nu anders is."

Niet alle onderwerpen zijn geschikt

De aanwezigen staan op om op verzoek van de burgemeester aan te geven op de participatieladder waar zij vinden dat de gemeente nu opereert en wat zij als de ideale situatie zien. Ze plakken stickertjes op de gewenste trede. Na een korte pauze wordt de uitslag besproken. De praktijk nu is een stuk lager dan de gewenste situatie, zo constateert de burgemeester. Ter sprake komt hoe je jongeren bereikt als gemeente. "Dat ligt aan het onderwerp", vindt iemand.

"De doelgroep was prima te bereiken over starterswoningen." Een ander is van mening dat de gemeente de taal van jongeren moet spreken. Een derde geeft aan dat je het probleem moet vergroten. "Je moet het scherper stellen, urgenter maken, dan zien ook jongeren de noodzaak van iets in." Dat communicatie toegespitst moet zijn op de doelgroep, daar is iedereen het over eens. Maatwerk is eveneens nodig bij gebruik van de participatieladder, dat betwist ook niemand. Niet alle onderwerpen zijn geschikt om over mee te beslissen. "Wij zetten de raad neer. De raadsleden hebben de kennis, dus waarom moeten wij dan ergens over meebeslissen?", vraagt iemand zich af. "Maar ja", weet een ander, "zit de deskundigheid bij de raad of bij de burger?"

Betrokkenheid

Een van de aanwezigen noemt een voorbeeld van een mogelijke coproductie. Bijvoorbeeld afvalinzameling op productniveau in plaats van materiaalniveau. Hij ziet een winkeltje voor zich, geregeld door de gemeente, bemenst door vrijwilligers, tegen vergoeding. Een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel schept ook meer mogelijkheden hoger op de participatieladder, zo suggereert een ander. Hij noemt de inrichting van het buitengebied als voorbeeld. Het gesprek is levendig en zou nog best een tijd kunnen voortduren. Het is dan ook een veelomvattend onderwerp. Velen hebben een idee over participatie. "De gemeente moet in de hoofden kruipen van haar burgers", vindt een vrouw. "Openstaan voor iedereen. Betrokkenheid tonen. Niet alleen informeren." Ze zou ook meer gebruik moeten maken van belangenverenigingen, zo concludeert een ander.

Slotavond

"Dank voor uw bijdrage", besluit de burgemeester. "Ik hoop u te zien op 9 september. Dan volgt een slotavond waarop iedereen die op een van de bijeenkomsten aanwezig was, welkom is. Dan gaan we samen met u de belangrijkste adviezen op een rij zetten. Tot dan!"